

КИЇВСЬКА МІСЬКА РАДА

01044, м.Київ, вул. Хрещатик, 36

тел.: (044)202-73-93, тел./факс: (044)202-70-89
email: kmr@kmr.gov.ua

10.05.2018 № 225-ПД - 24

на № _____ від _____

**Додаток до протоколу №77
пленарного засідання
VI сесії Київської міської ради
VIII скликання
19.04.2018**

Протокольне доручення №1

При обговоренні проекту рішення «Про забезпечення збереження пам'ятки археології місцевого значення та розміщення музею на ділянці прибережного міського кварталу Середньовічного Києва (XI-XIX ст.) на Поштовій площі в місті Києві» (від 29.11.2017 №08/231-2945/ПР),

**Постійній комісії Київської міської
ради з питань культури, туризму та
інформаційної політики**

- підготувати проект рішення, що врахує зауваження, які висловлювали депутати, та висновки фахівців (стенограма пленарного засідання додається).

Київський міський голова

В. Кличко

КИЇВСЬКА МІСЬКА РАДА
VI сесія VIII скликання
(Зала пленарних засідань Київської міської ради)

Витяг із стенограми
пленарного засідання
19.04.2018
(Продовження пленарного засідання 17.04.2018)

Головуючі:

Київський міський голова
В. В. Кличко

Заступник міського голови - секретар Київської міської ради
В. В. Прокопів

м. Київ

<--- 19 Апреля 10 ч 35 м 32 с ---- Другий --->

Гусовський С.М.: Дякую, Віталій Володимирович! Шановні колеги! Я пропоную продовжити розгляд неймовірно важливого питання для міста Києва, для столиці нашої країни. Це питання по великому рахунку є якраз саме того калібру, на який заслуговують пленарні засідання і взагалі існування Київської міської ради.

Тому що це питання стратегічного характеру. Саме такі питання мають домінувати серед тих, які є в порядку денному.

Тому я просив би наступний слайд. Тобто історія боротьби за створення музею на Поштовій площі, вона є дуже тривалою. Всі події почалися ще в січні 2005 року. Інвестиційний договір був підписаний ще за часів Януковича. Цебто визначений переможець цього інвестиційного проекту ще за часів Януковича, от. Але нас турбує сьогодні.

Сьогодні є таким, що під час будівництва чергового підземного торгового центру були знайдені виключно важливі артефакти.

<--- 19 Апреля 10 ч 38 м 32 с ---- Седьмой --->

Це і князівські печатки і, починаючи від таких важливих, але дрібних у фізичному вимірі речей, і до, просто садиб, до вулиць Стародавнього Києва.

На даний час будівництво припинено, дослідження не проводяться.

Восени минулого року був зареєстрований проект рішення, який має на меті вирішити цю проблему і пройти шлях від розуміння, що справді нам відкрилася історія Стародавнього Києва ще з часів хрещення Київської Русі-України, і дійти до моменту, коли ми з вами всі, дай Бог, візьмемо участь у відкритті повноцінного, якісного, сучасного музею, який буде присвячений знахідкам, які вже є в розпорядженні археологів, те, що ще буде знайдено. Бо наразі досліджена лише третина тієї території, яка є під забудовою.

Окрім того, в експозицію музею безперечно можуть ...(нерозбірливо) ті експонати, які ніколи ніхто не бачив, окрім фахівців.

На балансі Музею історії Києва знаходиться близько трьохсот тисяч експонатів, з них переважна частина є в шкафах і ящиках і хтозна-де.

Отже, колеги, я би хотів зосередити вашу увагу на загрозах, які сьогодні існують, якщо ми не вчинимо з вами стратегічно, по-господарськи і просто сенсовно.

Прошу наступний слайд! Все починається з того, що створення

підземного торгового центру, воно просто унеможливить якісне дослідження археологічні, бо все буде підпорядковано саме будівництву двох поверхів підземних. І наразі, коли мова йде про те, що треба зробити бетонну плиту, то вона проходить, безпосередньо вона ріже той культурний шар, на якому знаходиться чимало свідків історії нашого міста. На глибину, в даному випадку, там є вулиця, яка зроблена з дерев'яних паль і яка веде до берега Дніпра, чи там була Почайна в той час. Просто ця бетонна плита її зріже. Отже, говорити про якісні археологічні дослідження просто буде неможливо.

І, на наш погляд, на наше переконання, тут не може бути компромісів. Компроміс щодо того, чи там буде віддано 100 метрів, чи 200 метрів для того, щоб створити просто філіал, не є таким, на який ми маємо право з вами погодитись. Бо в нас є негативна традиція, на жаль, створення таких філіалів.

Просто наведу приклад Лядських воріт на Майдані Незалежності. Що має бути зроблено? Має бути

<--- 19 Апреля 10 ч 41 м 32 с ---- Другий --->

зроблено. Має бути виключна концентрація на єдино можливому компромісі. Це - компроміс між археологами і конструкторами. Вони завжди знайдуть спільну мову. Вони завжди зможуть зрозуміти, де можна дослідити, не створюючи зайвих структурних об'єктів у цьому комплексі. Тобто, не ставлячи під загрозу саме артефакти. І які роботи можна буде провести повноцінно, бо там досліджувати є що на глибину якнайменше п'яти метрів.

Я хотів би окремо торкнутися теми сакральності цього місця. Необхідно уникнути будь-яких маніпуляцій і спекуляцій щодо того, чи тут проводилося хрещення Київської Русі-України, чи не тут воно проводилося.

Колеги! Я думаю, що неможливо встановити, де безпосередньо, на якому метрі узбережжя Дніпра чи Почайни проводилося хрещення. Але це зрозуміло, що воно проводилося саме там: достатньо просто стояти на Поштовій площі і дивитися на дніпровські схили, дивитися на пагорби, на яких були розташовані міста Ярослава, міста Володимира.

Колеги! Київ знав історію якісної еволюції в управлінні містом. Історик Сергій Плохій в своїй книзі, присвяченій Україні, історії України, "Брама Європи", він показав еволюційний шлях від Святослава Хороброго до Володимира Великого, і після нього до Ярослава Мудрого.

Я вірю, що нам вистачить сьогодні мудрості підтримати цей проект рішення.

Я хотів би наголосити на тому, що наразі пропонується підтримати

його в першому читанні. У нас надійшло чимало пропозицій, в тому числі, дуже якісні пропозиції від Музею історії Києва. У нас відбулося спільне засідання з науковою радою цього музею. Були висунуті дуже конструктивні ідеї.

Ці ідеї, я переконаний, можуть бути складовою. І обов'язково стануть складовою цього рішення Київської міської ради.

Я думаю, що комісія по культурі буде мати за честь попрацювати з цими пропозиціями. Ми вже це зробили нашою командою для того, щоб вони були юридично виважені, і щоб вони, повторюю, стали складовою, важливою складовою цього рішення Київської міської ради.

Колеги! Я прошу наступний слайд. Будь ласка, зверніть увагу! Що пропонується даним проектом рішення? Пропонується чіткий алгоритм. Цебто послідовність дій, які призведуть від сьогоднішньої ситуації, яка є тупиковою, бо нічого наразі не робиться, все заморожено, до моменту, коли ми з вами разом зайдемо до музею і запросимо киян і гостей нашого міста.

<--- 19 Апреля 10 ч 44 м 32 с ---- Другий ---->

Отже, будь ласка, перша теза! Я дуже прошу вашої максимальної уваги. Мова йде про те, щоби ініціювати припинення інвестиційного договору. Не давайте вводити себе в оману, коли вам будуть говорити: "Ми не можемо розірвати інвестиційний договір". А нам і не треба розривати інвестиційний договір. Ми говоримо про те, що треба розпочати розмову з його припинення.

Я наголошую! Тут сидять люди, які вміють будувати команди, структури, бізнеси, процеси. Ми всі дуже добре розуміємо, що якщо у тебе сильна переговорна позиція, то ти відчуваєш себе спокійно. У міста Києва фантастично сильна переговорна позиція в цьому процесі. Бо так як все, що відбувалося ще за часів Януковича, воно, як ми знаємо, було з повним нехтуванням законодавчих актів.

Тому наразі навіть нема землевідведення, в рамках якого відбувається це будівництво. Я сподіваюсь. Ви знаєте чому? На всяк випадок розповім. Тому що те, що наразі будується, воно планувалося як складова інженерно-транспортної інфраструктури тієї дорожньої розв'язки, яка побудована на Поштовій площі.

Отже, підземний торговельний центр є складовою дорожньо-транспортної інфраструктури.

Оцей театр абсурду часів Януковича, коли на біле казали чорне і навпаки, він точно призводить до того, що той, з ким ми будемо вести перемовини, той інвестор, він однозначно буде матиме значно слабкішу позицію, ніж місто Київ.

Після того як ми ці перемовини проведемо, мова йде про те, щоби передати те, що вже побудовано, у власність міста.

Я хотів би підкреслити і окремо подякувати членам комісії з комунальної власності, які одноставно підтримали цей проект рішення. Я вірю, що колеги вивчили цей документ і діяли цілком свідомо і максимально відповідально.

Після того як ми прийнемо його у комунальну власність, ми забезпечимо якісні археологічні дослідження. Місто може і мусить це зробити.

Після чого забезпечимо проведення відкритого конкурсу щодо концепції майбутнього музею. І врешті-решт ми з вами зможемо створити цей музей. На це піде час. Але, колеги, цей час не має ціни. Так само як не має ціни те, що сьогодні знайдено.

Підтримка комісії є критично важливою. Тому, наголошую, окрім комісії по комунальній власності, цей проект рішення був підтриманий одноставно комісією по архітектурі, містобудуванню

<--- 19 Апреля 10 ч 47 м 32 с ---- Седьмой --->

і землекористуванню.

Я хотів би зачитати правку, яку ми внесли, я як суб'єкт подання погодився з нею під час розгляду на комісії земельній. Ця правка виникла в результаті дискусій, конструктивних дискусій з Департаментом земельним Київської міської державної адміністрації.

Отже, правка звучить так: викласти пункт 3-й проекту рішення в такій редакції: "тимчасово, до завершення будівництва будівлі Музею історії міста Києва на Поштовій площі та введення його в експлуатацію, заборонити подальшу зміну цільового призначення або власника (користувача) земельної ділянки, зазначеної в пункті 1.1 цього проекту рішення".

Колеги, я просив би при голосуванні врахувати цю правку і підтримати її!

Два рази цей проект рішення був підтриманий комісією по культурі. Колеги, що сталося за той час, що пройшов після того, як його підтримали комісії, і сьогоднішнім розглядом? Не сталося майже нічого, окрім того, що пройшло декілька місяців, на жаль, нічого не зроблено. Отже, кожен місяць впливає на стан справ на Поштовій площі, ми не маємо гаяти часу.

Тому я вірю, що в рамках процедури другого читання ми будемо діяти скоординовано. Цей проект об'єднає нас. І ми зможемо вийти на дуже якісні рішення, які так само підтримаємо всією залюю.

Я окремо хотів би наголосити на тому, що події, які відбулися

позавчора під час розгляду цього проекту, які призвели до штовханини, вони ворогами цього проекту трактуються як некоректна дія громади. Починаються балачки з приводу того, що що ваші люди нарobili?

Колеги, в кулуарах - це наші люди! Ми давно позбулися рабства. Це наші люди, це спільні люди, це наша громада.

Тому я переконаний, що те, що відбулося позавчора, було результатом - або провокацій, або ми маємо врахувати, що справді люди доведені до відчаю тим станом справ, який, наразі ми з вами всі бачимо, є на Поштової площі.

Шановні колеги! Я окремо звертаюся до тих, хто ще може не визначився. Я переконаний, що тут чимало людей, які давно знають, що вони будуть підтримувати цей проект. Ті, хто ще не визначився сьогодні, може зробити критично важливий шлях, тому що сьогодні це голосування демонструє ставлення до історії нашого міста. Якщо в нас є повага до історії, в нас є шанси на світле майбутнє.

<--- 19 Апреля 10 ч 50 м 32 с ---- Седьмой --->

Прошу підтримати цей проект рішення. Дякую за увагу!
(Оплески).

Київський міський голова: Дякую, Сергій Михайлович!

Слушна пропозиція. Я хотів би звернутись до депутатів, звернутись до киян. Зараз лунають дуже багато різних думок, хтось заважає, хтось не хоче, хтось хоче знищити. Однозначно я можу підтвердити, що це ключова позиція, різних думок не повинно бути. Усе те, що нам дісталось в спадок, ми повинні зберегти і передати наступним поколінням. Без минулого ми не можемо будувати майбутнє! І наше завдання, спільне завдання - зберегти все це, що в нас є. Не в кожному місті є така вікова історія. І це наше спільне завдання - зробити логічні кроки, яким чином ми повинні це питання вирішити.

По цьому питанню є багато... ми повинні зробити алгоритм, наскільки ефективно і правильно ми зможемо це зробити. Різні думки є. І від нас залежить вироботка цього алгоритму.

Я хотів також зачитати одного листа, дуже важливого, для того, щоб продовжити нашу дискусію перед тим, як перейти до питань, відповідей і дискутувати на цю тему.

Прийшов лист від члена Президії Українського національного комітету міжнародної ради музеїв "ICOM". Це офіційна структура ЮНЕСКО, де є такі тези, які я хотів би зачитати: консервація археологічних предметів, знайдених на Поштової площі, повинна проводитись спеціально оснащеною лабораторією. Оскільки ні в Києві, ні в Україні такої

лабораторії немає, її треба створити.

Після консервації повинні вирішувати... питання консервації повинні вирішувати виключно фахівці і саме вони визначають термін цієї роботи, виходячи зі стану археологічних предметів. Про створення музею, музеєфікації предметів, їх експонування, можна вести розмову після реставрації та консервації археологічних предметів.

Це лист від пані Чумак. І я переконаний, це не всі питання, які нам потрібно, на ці питання знайти спільну відповідь перед тим, як нам визначити шлях, алгоритм дії для того, щоб зберегти цю спадщину, яка є в нашому місті.

І щоб не було спекуляцій, ми всі одностайні з цього питання (оплески), але ключове ... але наше завдання сьогодні - знайти правильний шлях, крок за кроком для того, щоб не було перепон, для того, щоб отримати ті результати, які чекає від нас громада, і збереження спадщини, яка є в нашому місті.

Зараз до питань записався

<--- 19 Апреля 10 ч 53 м 32 с ---- Другий --->

Ярослав Діденко.

Будь ласка, "Солідарність".

Прокопів В.В.: Пане голове, якщо не заперечуєте, варто, я думаю надати слово як співдоповідачу голові профільної комісії Вікторії Муха, а потім уже по запису.

Київський міський голова: Будь ласка!

Прокопів В.В.: Пані Вікторія Муха, мікрофон, будь ласка!

Муха В.В.: Вікторія Муха, фракція "Солідарність".

Насправді Віталій Володимирович сказав уже більшу частину тих речей, які я збиралась сказати.

Немає противників, ми всі є одностайними в питаннях збереження знахідок археологічних і в питаннях їх музеєфікації. І дійсно даний проект рішення тричі розглядався на комісії культури, але, на жаль, на превеликий жаль, фахової дискусії на комісії не відбулося через великий градус емоційності. І ті питання, які, наприклад, у мене виникають, це питання реалізації даного проекту рішення. І ті проблеми, всі проблеми, які є на Поштовій площі, мені здається, що він не вирішує. І він потребує, я готова долучатись до цієї роботи, пане Сергію, до опрацювання.

Оскільки наша комісія розглядає це питання не тільки в рамках вашого проекту рішення, а також у рамках петиції, про стан реалізації якої заступник голови Київської міської державної адміністрації пан Олексій

Резніков доповідає нам кожні два місяці. І я так само запрошую всіх небайдужих долучатись до цієї роботи. А проблем там набагато більше, які потребують вирішення.

І так само вчора на парламентських слуханнях піднімалося, і є рекомендації від міста, одне із питань, те, чого нам наразі не вистачає, - це створення лабораторії з консервації знахідок. І пропоную спільно працювати в цьому питанні.

Я би хотіла для фахової доповіді після запитань до суб'єкта подання, я би просила надати слово пану Резнікову для того, щоб усі, враховуючи важливість цього питання і увагу, яка до нього прикута, щоб пан Олексій Юрійович надав інформацію щодо стану, що відбувається зараз, яка робота зроблена, які плани є.

А так само, враховуючи, що, на превеликий жаль мій особисто, під час підготовки даного проекту рішення не була врахована позиція Музею історії міста Києва, і даний проект рішення не був з ними погоджений.

А враховуючи, що там є низка доручень, які містяться, зокрема, щодо відведення земельних ділянок, музей має це робити згідно із цим проектом рішення. І там йдеться мова про будівлю Музею історії міста Києва на Поштової площі.

А ми раніше з вами приймали рішення щодо надання згоди на прийняття до комунальної власності будівлі Гостинного двору. І саме, власне, одним із варіантів, який ми розглядали, використання будівлі Гостинного двору, було розміщення Музею історії міста Києва. Оскільки він має і більші площі, і він не знаходиться під землею, що відповідає умовам збереження, умовам збереження музейного фонду.

Я би хотіла так само, щоб Музей історії міста Києва не мав сумнівів, що не йдеться про переміщення

<--- 19 Апреля 10 ч 56 м 32 с ---- Седьмой --->

музею на Поштову площу.

І так само просила б після інформації, яку надасть Олексій Юрійович, надати слово Мороз Людмилі Володимирівні, заступнику генерального директора з науково-просвітницької роботи Музею історії Києва. Дякую!

Прокопів В.В.: Дякуємо, колеги!

Чи буде зручніше, щоб ми дійсно, можливо, спочатку на прохання голови профільної комісії заслухали профільного заступника, а потім представника музею, і потім перейшли до дискусії? Чи спочатку дискусії і в кінці надамо їм слово?

Є згода. Будь ласка, я запрошую ... З трибуни чи з місця зручніше?

Олексій Юрійович, тоді ... Будь ласка, до трибуни запрошуємо вас!

Олексій Юрійович доповідає як профільний заступник. Потім проголосуємо за те, щоб надати слово представнику музею.

Будь ласка, Олексій Юрійович!

Резніков О.Ю.: Доброго дня, шановні колеги! Я спробую коротко проінформувати, виходячи з того, що достатньо багато інформації є. Я деталі дам, абсолютно технічні, і готовий буду відповісти потім на ваші додаткові запитання.

Що відбувається сьогодні на Поштовій площі? Є розкоп, який знаходиться під самою вже зробленою Поштовою площею, який стоїть на відповідних тимчасових свайних конструкціях. Висота тих свай на сьогоднішній день є 5 м і там відбуваються археологічні дослідження, відбувались до нещодавнього часу.

У зв'язку з тим, що в нас виникли питання і щодо дій тих, хто виконує будівельні роботи, і безпосередньо до археологів, наше управління охорони культурної спадщини зробило два приписи, якими зупинило будь-які будівельні роботи на сьогоднішній день, будь-які, а також будь-які археологічні дослідження. Чому?

На сьогоднішній день для того, щоб продовжувати пониження ґрунту ще на 5 м, з точки зору проекту, який є в цьому будівництві, необхідно створення певної конструктивної плити, яку вони називають, будівельники, "бучайка".

Але з цього приводу виникла дискусія між археологами та громадськістю і будівельниками, що ця "бучайка" може нанести шкоду тим знахідкам, які вже сьогодні там є, і невідомо що буде робити далі.

Для того, щоб уникнути тих, скажімо, спірних речей, на робочих засіданнях робочої групи, яку я очолював, я дав доручення пропрацювати відповідну можливість розробки альтернативного проекту укріплення тих свай так, щоб вони не перешкоджали подальшим археологічним дослідженням.

На сьогоднішній день процес відбувається, відпрацювання цього завдання. Одночасно таке доручення дано самому археологу, який має погодити разом з польовим комітетом Інституту археології НАН України можливість продовження археологічних

<--- 19 Апреля 10 ч 59 м 32 с ---- Другий ---->

досліджень у разі, якщо не буде альтернативи, і прийдеться в обов'язковому випадку влаштовувати цю ... (нерозбірливо). Іншого варіанту дозволити копати далі ми не бачимо, тому що тоді стане питання безпеки технологічної катастрофи. Якщо ми почнемо понижати ґрунт, а опора не буде мати відповідного... системи стабілізації, у нас є ризики обвалу

Поштової площі і зсуву ґрунту, починаючи від Старокиївської гори, там, де знаходиться фунікулер, там, де знаходиться метрополітен під землею поруч. Тому що тиск води, яка... ґрунтових вод, він на сьогоднішній день повністю працює на цю, на опорну стіну, яка є там сьогодні, захисна.

Двадцять чотири години на добу працюють насоси, які відкачують воду постійно примусово, оскільки за проектом передбачено після будівництва цього проекту на двох поверхах по п'ять метрів плюс, ще два метри внизу мала би бути зроблена відповідна система водовідведення, яка самотьком буде відправляти воду в Дніпро.

Тому, щоб ви розуміли, що це завдання стоїть, щоб там завтра не було: чи це буде музей за рішенням Київради, чи це завтра буде інший варіант публічного простору, чи це буде збережений цей проект разом з музейною експозицією, чи завтра щось третє прийде в голову комусь і він переконає Київраду, і буде з ним? Все одно там треба робити систему водовідведення і укріплення цієї конструкції.

Тому, приймаючи будь-яке рішення, треба зрозуміти, що хто б, який би будівельник не зайшов, він повинен буде працювати згідно із проектом, який вже є, або переробляти цей проект.

А, може, ви прийдете до висновку пізніше, після перемовин, що там один поверх треба залишати і не копати далі. Тоді стане питання подальших археологічних досліджень.

Якщо буде прийнято рішення продовжити археологічні дослідження, ми маємо відповісти на два важливих запитання: як укріпити існуючу конструкцію. І друге, важливіше, напевно, ще запитання, як консервувати ті знахідки, які там сьогодні вже знаходяться і які в потенціалі будуть знайдені.

Станом на сьогоднішній день після проведення круглого столу, який ми робили, міжнародного, із залученням іноземних експертів, а також експертів ІКОМОСУ, ІКРОНУ і інших інституцій ЮНЕСКО, ми почули і, до речі, наші ж самі археологи відповідають на запитання: чи є в Україні на сьогоднішній день методологія консервації деревини, яка знайдена під землею? Відповідь: "Немає".

Сьогодні однозначно можливості консервувати дерево в Україні не існує.

Є спроби знайдених дерев'яних човнів на Хортиці, які були під водою, їх консервують завдяки цукру-полігліколю. Але це так само дуже довга і тривала процедура.

І на сьогоднішній день, на жаль, спроби навіть відповідного реставраційного бюро Міністерства культури нам позитивної відповіді не дали.

<--- 19 Апреля 11 ч 02 м 32 с ---- Седьмой --->

Тому і сьогодні говорив, в тому числі, міський голова Віталій Кличко, і пані Вікторія Муха, і вчора на парламентських слуханнях, Україна і Київ, в тому числі, потребують створення відповідної лабораторії по консервації.

Сьогодні, хто бував на Поштової площі на розкопі, може побачити дерев'яні палі, які лежать там, розкопані з 15 року.

На моє запитання до археологів, чому ви їх не консервуйте, вони не знають, як їх консервувати. Вони їх можуть, максимум, перевести в приміщення і там десь приховати. Ми попросили їх накрити принаймні плівкою на час зимового періоду, хоча обов'язок археолога згідно з законом забезпечити первинну консервацію.

І тому відповідь на запитання, якщо продовжувати далі робити дослідження, що ми будемо робити із знахідками?

Американський експерт, який був у нас на круглому столі, сказав наступну річ: "Особливість професії археолога така, що вони руйнують те, що вони досліджують".

Одна справа, металеві предмети, які знайдені, сховати їх, вміють вже консервувати. Дерев'яні конструкції, земляні, ґрунтові конструкції не вміють консервувати, не знають, як. Над тим працюють вчені.

Польські, ми робили декілька виїздів делегацій з участю, в тому числі, нашого археолога, який працює над тим проектом, в тому числі, з автором петиції електронної, журналістом. Ми робили виїзд великої делегації в місто Краків, де є цікавий приклад краківського підземелля, яке, дійсно там є музей під землею.

Як він народився? Під час Другої світової війни німецькі окупанти Кракова вірвали половину площі біля ... ринкової площі, і там зробили величезний резервуар для збереження води. І після того, як було прийнято рішення Київ... Краківрадою, перепрошую, робити там публічні місця, паркінг та вбиральні, почали розкоп саме в тому місці, де була ця... великий резервуар, німцями залишений. Цей резервуар підняли і побачили там кам'яні залишки склепів і підземелля... склепів, які там раніше були, і почали дослідження.

Десять років тривала дискусія в суспільстві, що там робити. Політики, активісти, експерти, вчені! І поки вони не прийшли до висновку, що тільки фахові люди мають приймати рішення, що там робити, справа далі не йшла. Вони зробили там, на місці того зірваного підземелля зробили музей: інтерактивний, фантастичний, цікавий дійсно. Раджу всім відвідати!

Але що цікаво? Вони не почали розкоп поруч, тому що громадськість була проти! Вони сказали: "Не вмієте консервувати - не чіпайте, не відкривайте!". І це сьогодні говорять нам експерти пражських археологічних інституцій, лісабонських: "Не вмієте консервувати - не

чіпайте, залиште це для нащадків!".

Тому в нас з вами стоять два завдання, шановні колеги, в який спосіб консервувати. І мені здається, що треба шукати відповідь на ці запитання про створення, можливо, київської лабораторії, виділення київських грошей на створення такої лабораторії, навчання наших фахівців

<--- 19 Апреля 11 ч 05 м 32 с ---- Другий ---->

на заході і, переймаючи цей досвід, дати можливість консервувати.

І друге питання. Як далі облаштовувати саме цей будівельний майданчик незалежно від того, щоб там не було? Відповідь на це запитання... (нерозбірливо) сподіваємось отримати від фахівців, які працюють над цією альтернативою.

Станом на сьогоднішній день точно немає ні у кого, хто відповідає за охорону культурної спадщини в місті, сумніву, що все, що там знайдено, потребує музеєфікації. Обов'язково - консервації і музеєфікації. І обов'язково представлення на... не тільки киянам, а і нашим гостям, тому що ми піклуємось за туристичний Київ.

Але в який спосіб робити цю музеєфікації? В який спосіб? Як концептуально це подати людям, які будуть приходити? На ці питання мають давати відповідь фахівці музейної справи. І всі вони, всі представники, які були на круглому столі, одностайно сказали: "Спочатку завершіть археологічні дослідження. З'ясуйте, що у вас там є. Яка цінність є тих знахідок. А тоді наймайте фахівців, які запропонують концептуально як подавати це публіці".

І ще один нюанс на сьогоднішній день дуже важливий, який ви повинні знати.

Станом на сьогоднішній день досліджено тільки на відмітці, яка сьогодні є п'ять метрів з точки зору будівництва. Але, якщо продовжувати досліджувати далі, треба прийняти рішення, що робити з тими знахідками, які сьогодні є. Це - залишки садиби, залишки стіни. Переважно це - дерев'янно-грунтові конструкції.

І фахівці, і сьогодні точиться дискусія: зберігати це *in situ*, тобто безпосередньо на місці знаходження, чи в якийсь інший спосіб. Всі фахівці сьогодні дали відповідь на це запитання дуже просте: "Ви все одно маєте це зафіксувати, сфотографувати, зробити комп'ютерну модель, виїняти це з ґрунту, законсервувати в певний спосіб, а в разі прийняття рішення повернути назад і розмістити це *in situ*, якщо ви будете вважати, що концепція музею це передбачає". Тому ми знов впираємось в питання консервації.

Тому станом на сьогоднішній день зараз на Поштовій площі не відбувається нічого. Є охорона, будівельники не будуть там будувати до тих пір, поки ми не отримаємо відповідь на запитання, чи є альтернативний варіант укріплення цієї конструкції, який не буде перешкоджати подальшим археологічним дослідженням? Археологи повинні нам дати відповідь, як вони будуть консервувати.

Станом на сьогоднішній день, я щось хочу нагадати, все, що знаходиться в землі, всі археологічні знахідки є набуттям Української держави. Це навіть не є комунальна власність. Це є державна власність. І ми закликаємо до співпраці Міністерство культури, яке, до речі, є основним розпорядником всього того, що знаходиться в землі.

<--- 19 Апреля 11 ч 08 м 32 с ---- Седьмой --->

Механізм працює наступним чином. Археолог, який знаходить щось, пише науковий практичний звіт, направлений Інституту археології НАН України, в якому він висловлює свою позицію щодо знахідок. І, наприклад, стверджує, що це є артефакти, які мають суттєве значення для вивчення історії і археології.

Тоді Інститут археології НАН України на підставі цього звіту робить клопотання до Міністерства культури з проханням визначити, в яких музейних фондах мають зберігатися ці знахідки. І тільки після того, як Мінкульт визначиться, в яких музейних фондах воно буде зберігатися, стає зрозумілим, де ці знахідки будуть експоновані.

На сьогоднішній день звіту від археолога офіційно на Інститут археології за 15-16 рік немає. І за 17-18 так само немає, хоча термін звітності за 17-18 рік ще не сплив, але за 15-16 немає звіту.

Інститут археології не може дати офіційної відповіді і не може звернутись до Міністерства культури з проханням розмістити ці знахідки в певних музейних фондах.

Ми написали листа на пана міністра культури з проханням у разі визначення, що це є артефакти, передати їх у фонди київських музеїв. Ми готові це робити.

І я переконаний, що Київська міська рада підтримає можливість фінансування такої роботи.

Щодо тендерів і щодо визначення, хто буде проводити археологічні дослідження. Існуюча сьогодні компанія, яка веде археологічне дослідження на тендерних засадах, перемогла і отримала право проводити там дослідження. І ви як Київська міська рада виділили 25 млн. грн на фінансування, в тому числі, розробки концепції музею і можливості ідеї консервації.

На превеликий жаль, не виконали вони це завдання. Вони освоїли мільйон чотириста чи мільйон п'ятсот, якщо я не помиляюсь, і не змогли поки що цього зробити. Це не означає, що вони не хочуть. Дуже багато питань, на які вони не знають відповіді, і це правда. І тому без допомоги, можливо, іноземних експертів, нам важко буде подолати ті завдання.

Я переконаний, що ми маємо вести дискусію в цій сесійній залі про створення міжнародної археологічної експедиції на території Подолу Києва.

Я готовий відповісти на будь-які ваші інші запитання!

(Оплески).

Київський міський голова: Олексій Юрійович, дякую за вашу доповідь!

Дійсно піднято дуже багато питань, на які нам потрібно дати відповідь і системну відповідь, залучаючи фахівців, які мають більший досвід у вирішенні цих питань.

І в цьому напрямку я хотів би надати протокольне доручення готувати проект рішення, який зміг би дати також відповіді на ті питання, які були зараз озвучені.

Прокопів В.В.: Шановні колеги, Олексію Юрійовичу, дякуємо вам за дуже ґрунтовну доповідь!

Було також прохання від голови профільної комісії надати слово заступнику генерального директора Музею історії

<--- 19 Апреля 11 ч 11 м 32 с ---- Седьмой --->

міста Києва Лютії Тетяні Юріївні. Такий виступ потребує нашого голосування.

Колеги, прошу вас підтримати питання щодо ... Просили надати слово представнику музею Мороз Людмилі Володимирівні.

Колеги, ставлю на голосування питання щодо надання слова пані Людмилі. Прошу підтримати!

Голосування:

За - 86, проти - 0, утр. - 0.

Витяг на 14 стор.

 В.Вороніна
03.05.2018